

RAPORT

privind funcționarea pieței de certificate verzi

ANRE

2005

ANRE

Departamentul piață de energie

Direcția reglementări comerciale

**Elaborator: Serviciul Strategii Energetice și Promovarea Surselor Regenerabile de
Energie și a Cogenerării**

CUPRINS

1. CADRUL LEGISLATIV.....	4
2. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE IN ROMANIA.....	5
3. COMPARATII PRIVIND SISTEMELE DE CERTIFICATE VERZI APPLICATE IN TARILE UNIUNII EUROPENE.....	6
4. REZULTATE PRIVIND EVOLUTIA PIETEI DE CV IN ANUL 2005.....	7
5. CONCLUZII.....	8
Anexa 1.....	9
Anexa 2.....	10
Anexa 3.....	11
Anexa 4.....	11
Anexa 5.....	12
Anexa 6.....	13
Anexa 7.....	14
Anexa 8.....	15

1. CADRUL LEGISLATIV

Directiva 2001/77/CE a Parlamentului și Consiliului European privind promovarea producției de energie electrică din surse de energie regenerabile pe piața internă, reprezintă prima acțiune concretă a Uniunii Europene de atingere a obligațiilor de reducere a emisiilor cu gaze cu efect de seră la care s-au angajat prin ratificarea Protocolului de la Kyoto.

România a fost printre primele țări candidate la Uniunea Europeană care a transpus în legislația proprie prevederile Directivei 2001/77/CE (HG nr. 443/2003, cu modificarea din HG 958/2005). Ținta orientativă stabilită de România pentru anul 2010, reprezentând ponderea E-SRE din consumul intern brut de energie electrică este de 33%.

Pentru încurajarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie din România, prin HG nr.1892/2004, cu modificările ulterioare din HG 958/2005, s-a stabilit sistemul de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie.

Sistemul pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie adoptat este cel al cotelor obligatorii combinat cu sistemul de comercializare a certificatelor verzi.

Sistemul de cote obligatorii este definit ca fiind mecanismul de promovare a producerii de energie electrică din surse regenerabile de energie, prin achiziția de către furnizori a unor cote obligatorii de energie electrică produsă din aceste surse în vederea vânzării către consumatorii deserviți, iar certificatul verde - CV se definește ca fiind un document ce atestă o cantitate de 1 MWh de E-SRE livrată în rețea. Certificatul verde are teoretic valabilitate nelimitată și se poate tranzacționa distinct de energie electrică asociată acestuia, pe o piață a contractelor bilaterale sau pe piața centralizată de certificate verzi.

Normele de aplicare a Hotărârii de Guvern care stabilește sistemul de promovare a E-SRE au fost emise de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei – ANRE și fac obiectul Regulamentului de organizare și funcționare a pieței de certificate verzi, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 40/2005.

Regulamentul stabilește:

- modul de emiterie a certificatelor verzi;
- modul de organizare și funcționare a sistemului de tranzacționare al certificatelor verzi;
- părțile implicate și responsabilitățile acestora în desfășurarea activităților aferente sistemului de tranzacționare al certificatelor verzi;
- modul de înregistrare și de gestionare a informațiilor referitoare la certificatele verzi;
- modul de urmărire a îndeplinirii de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii care le revin.

Sumele de bani provenite din neîndeplinirea de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi sunt destinate producătorilor de E-SRE pentru realizarea de investiții necesare promovării utilizării SRE.

Modul de alocare a sumelor de bani rezultate din neîndeplinirea de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii se face conform prevederilor *Procedurii de alocare a sumelor de bani rezultate din neîndeplinirea de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 45/2005.*

Procedura stabilește:

- modul de calcul a sumelor de bani provenite din neîndeplinirea de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi;
- modul și condițiile de achiziționare de către Operatorul de transport și sistem a certificatelor verzi netranzaționate pe piața de certificate verzi;
- criteriile și modul de alocare a sumelor de bani provenite din neîndeplinirea de către furnizorii de energie electrică a cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi;

La sfârșitul fiecărui an producătorii de E-SRE se califică pentru producție prioritară de energie electrică (controlabilă, necontrolabilă) în scopul tranzaționării energiei electrice produse pe piața de energie electrică.

2. SISTEMUL DE PROMOVARE A E-SRE ÎN ROMÂNIA

În România beneficiază de sistemul de promovare a E-SRE adoptat energia electrică produsă din energie eoliană, energie solară, energie geotermală, biomasă, energia valurilor, hidrogen produs din SRE, precum și energia electrică produsă în centrale hidroelectrice cu o putere instalată mai mică sau egală cu 10 MW, puse în funcțiune sau modernizate începând cu anul 2004.

Pentru fiecare an, începând din 2005 și până în 2012 inclusiv, sunt stabilite prin lege, cote obligatorii de E-SRE pe care furnizorii de energie electrică trebuie să le furnizeze consumatorilor deserviți, conform Anexei 1. Pentru anul 2005, ca urmare a ofertei scăzute de E-SRE, cota obligatorie de achiziție de certificate verzi de către furnizorii de energie electrică a fost modificată și stabilită la 2,65% din cota legală pentru acest an de 0.7%.

Pentru fiecare 1MWh de E-SRE livrată în rețeaua electrică, producătorii primesc de la Operatorul de Transport și de Sistem – OTS câte un certificat verde, care poate fi tranzaționat pe piața certificatelor verzi (bilaterală și/sau centralizată) la prețuri cuprinse între limite legal stabilite de 24-42€/certificat.

Furnizorii de energie electrică sunt obligați să demonstreze îndeplinirea cotelor legal stabilite, prin numărul de certificate verzi (CV) achiziționate anual, care trebuie să fie egal cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii și cantitatea de energie electrică furnizată consumatorilor.

Pentru neîndeplinirea cotei anuale obligatorii de achiziție de CV, furnizorii plătesc la OTS contravaloarea CV neachiziționate, astfel:

- în perioada 2005-2007, la o valoare reprezentând o dată și jumătate valoarea maximă de tranzaționare a certificatelor verzi;
- de la 1 ianuarie 2008, la o valoare dublă față de valoarea maximă de tranzaționare a certificatelor verzi.

Suma de bani rezultată din neîndeplinirea cotelor obligatorii de achiziție a CV de către furnizorii de energie electrică se alocă producătorilor de E-SRE după cum urmează:

- pentru anii în care cererea anuală de CV este mai mare decât oferta anuală de CV – pentru achiziția de CV nevândute, dar ofertate pe piața de CV, la prețul minim de tranzacționare a CV;
- în funcție de numărul de CV vândute și de tipul de tehnologie de producere.

Entitățile implicate în organizarea și funcționarea pieței de certificate verzi sunt: ANRE, OTS care emite lunar CV producătorilor de E-SRE pentru energia electrică livrată, OPCOM – administratorul pieței de certificate verzi, producătorii de E-SRE, furnizorii de energie electrică și operatorii de distribuție.

Cu referire la organizarea și funcționarea pieței de certificate verzi ANRE are următoarele competențe și atribuții:

- Califică producătorii de E-SRE pentru producție prioritară;
- Modifică cotele anuale obligatorii în perioada 2005-2007;
- Stabilește gradul de îndeplinire a cotelor obligatorii de către furnizori și modul de alocare a sumelor de bani rezultate din nerealizarea cotelor obligatorii;
- Monitorizează piața de CV;
- Întocmește rapoarte anuale privind funcționarea pieței de certificate verzi;
- Urmărește gradul de realizare a țintei naționale.

Tranzacționarea CV emise de OTS se face lunar pe piața contractelor bilaterale și/sau pe piața centralizată de CV și nu este condiționată de tranzacționarea energiei electrice aferente. Un CV poate face obiectul unei singure tranzacții și este considerat „consumat” în momentul în care furnizorul îl utilizează pentru a dovedi îndeplinirea cotei obligatorii proprii. Valoarea de tranzacționare a CV se stabilește prin mecanisme concurențiale specifice celor două piețe cu încadrare în scala de preț stabilită de Autoritatea Competentă.

Transferul CV din contul vânzătorului în contul cumpărătorului se face de către OPCV, orice transfer fiind înregistrat în Registrul CV.

3. COMPARAȚII PRIVIND SISTEMELE DE CERTIFICATE VERZI APLICATE ÎN ȚĂRILE UNIUNII EUROPEANE

Sistemul de cote obligatorii combinat cu comercializarea certificatelor verzi este un sistem relativ nou impunându-se începând cu anul 2001 în care cantitățile de E-SRE sunt prestabilite legal iar prețul se stabilește concurențial prin mecanisme specifice de piață.

Sistemul de cote obligatorii combinat cu comercializarea certificatelor verzi este un sistem compatibil cu principiile concurențiale de piață și promovează utilizarea surselor regenerabile de energie în cel mai eficient mod.

Din analizele efectuate la nivelul Uniunii Europene asupra țărilor care utilizează pentru promovarea E-SRE sistemul de cote obligatorii combinat cu comercializarea certificatelor verzi se constată următoarele (Anexa 2):

- Până în prezent, 7 din cele 25 State Membre ale Uniunii Europene au adoptat ca schemă de sprijin a energiei electrice produse din surse regenerabile sistemul de certificate verzi, numărul fiind într-o continuă creștere, prin trecerea de la sistemul de „preț fix” la cel de certificate verzi ;
- Certificatele verzi sunt emise în 5 țări de către reglementator și 2 de Operatorul de Transport și Sistem;

- Valabilitatea certificatelor verzi este teoretic nelimitată în Suedia și limitată în restul țărilor;
- În general obligația (cotele obligatorii) de cumpărare a CV este la furnizori, excepție făcând Suedia și Olanda, unde obligația este pusă la consumatori și Italia unde obligația este la producători;
- Cu excepția Italiei în toate țările care utilizează sistemul certificatelor verzi prețul acestora variază între valori minime și/sau maxime prestabilite. Prețul mediu anual de tranzacționare al CV variază între 25 €/CV în Suedia și 103€/CV în Belgia, regiunea Valonia;
- Cu excepția Angliei, unde nu este permis comerțul internațional cu CV, în restul țărilor este permis comerțul regional în Belgia, importul în Italia și Olanda și, respectiv exportul în Suedia;

În România sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzacționarea certificatelor verzi este funcțional, organismul emitent al CV fiind Operatorul de Transport și Sistem. Durata de viață a CV este teoretic nelimitată. Producătorii de E-SRE sunt obligați să oferteze pe piață toate CV pe care le dețin cât timp, la nivelul unui an, oferta anuală de CV este mai mică decât cererea anuală de CV, cu excepția producătorilor care dețin și licență de furnizare a energiei electrice și utilizează CV proprii pentru îndeplinirea cotei anuale obligatorii ce le revin. La nivelul anului 2005, prețul mediu de vânzare al CV pe piața de CV a fost de 37,63 €/CV.

4. REZULTATE PRIVIND EVOLUȚIA PIEȚEI DE CV ÎN ANUL 2005

Anul 2005 a fost anul în care piața de certificate verzi a devenit funcțională în România, prima sesiune de licitație pe piața centralizată de certificate verzi având loc în data de 16 noiembrie. În această perioadă, a beneficiat de sistemul de sprijin adoptat în România, respectiv sistemul de cote obligatorii combinat cu tranzacționarea de certificate verzi, o producție de energie electrică de 7608 MWh, din care 94.4% o reprezintă energia hidroelectrică, iar 5.58% producția de energie electrică bazată pe energie eoliană.

Luând în considerare prețul mediu anual de tranzacționare a certificatelor verzi de 149,26RON rezultă că nivelul sprijinului de care au beneficiat producătorii de E-SRE în anul 2005 este de cca. 1,136 mil RON, adică 260,7 lei/MWh (0,026 RON/MWh)

În baza analizei datelor transmise de către furnizorii de energie electrică, OPCOM - Operatorul Pieței de Certificate Verzi și a Operatorului de Transport și Sistem referitoare la evoluția pieței de CV în anul 2005, se constată următoarele:

- Numărul total de CV emise producătorilor de E-SRE a fost de 7608 (Anexa 3);
- Toate certificate verzi ofertate de producătorii de energie electrică din surse regenerabile de energie au fost vândute pe piața de CV. Prețul mediu de vânzare a CV în anul 2005 a fost de 149,26 RON (37,63 €/CV) (Anexa 4);
- Numărul de CV necesar a fi achiziționate de fiecare furnizor de energie electrică a variat funcție de cantitatea de energie electrică furnizată de acesta consumatorilor finali cu care are încheiate contracte de furnizare (Anexa 5);

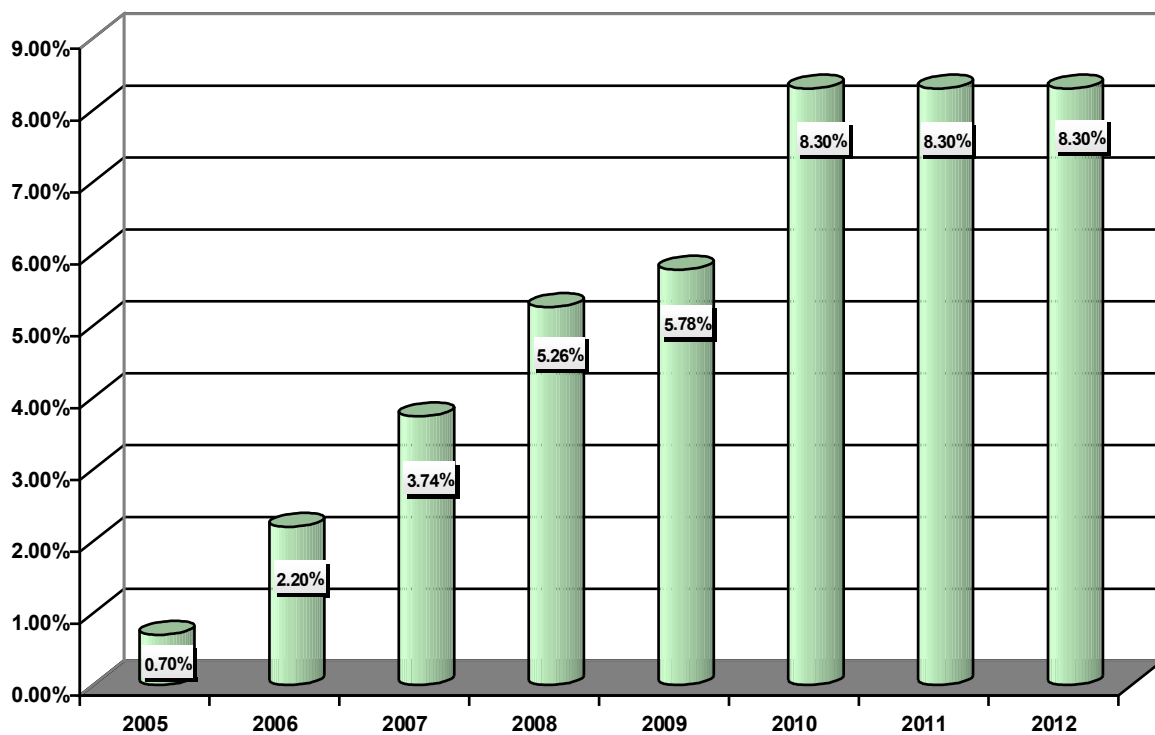
- Din totalul de 55 de furnizori activi pe piață, obligația de cumpărare funcție de energia electrică livrată a revenit doar la un număr de 41 de furnizori (Anexa 6) . Dintre aceștia 18 furnizori nu și-au îndeplinit cota obligatorie, parțial sau în totalitate, echivalent a 752 de CV neachiziționate (Anexa 7);
- Pentru anul 2005, contravaloarea unui certificat verde neachiziționat este de 63 euro/CV, respectiv 249,88 RON;
- Suma rezultată din neîndeplinirea cotelor obligatorii de achiziție de certificate verzi se colectează de C.N. Transelectrica S.A. și se redistribuie producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie cu ponderi de alocare calculate funcție de numărul de CV vândute și de tipul tehnologiei de producere a E-SRE (Anexa 8);
- Producătorii de E-SRE utilizează sumele alocate pentru investiții în promovarea surselor regenerabile de energie.

5. CONCLUZII

- Cadrul legislativ și de reglementare existent cu privire la promovarea E-SRE este complet și asigură funcționarea sistemului de promovare a E-SRE;
- Sistemul de promovare a energiei electrice din surse regenerabile în România:
 - este compatibil cu principiile de piață și se înscrie în tendința înregistrată la nivel european în ce privește schemele de sprijin a E-SRE;
 - asigură protecția consumatorilor la posibilele creșteri necontrolate ale prețurilor la certificate verzi prin limitarea superioară a prețului la certificatul verde și protecția producătorilor prin limitarea inferioară a prețului la certificatul verde.
- În anul 2005 producătorii de E-SRE au beneficiat de cca. 1,136 mil RON pentru susținerea E-SRE, care reprezintă o creștere a prețului la consumatorul final cu 260,7 lei/MWh, respectiv 0,026 RON/MWh;
- Cota obligatorie a fost realizată în proporție de 2,65% ca urmare a finalizării cadrului de reglementare la sfârșitul semestrului I și începerea efectivă a funcționării pieței de certificate verzi din luna noiembrie;
- La nivelul anului 2005, 18 furnizori de energie electrică nu și-au îndeplinit cota obligatorie, parțial sau în totalitate, echivalent a 752 de CV neachiziționate.

Anexa 1

Cotele obligatorii* stabilite prin HG 958/2005

*Cotele obligatorii - valori procentuale anuale din consumul național brut de energie electrică, calculate progresiv pentru atingerea țintei naționale din 2010

Anexa 2

Comparare sisteme de certificate verzi

Țara	Data introducerii sistemului	Emitentul CV	Cota 2010	Obligația	Preț mediu CV	Durata de viață CV	Mecanism preț	Centrale eligibile	Comerț internațional
Belgia Flandra	– 2002	Reglementatorul	6%	Furnizori	85 €/CV – 2003 103 €/CV – 04/2004	Bancare 5 ani	Limitare preț maxim	Excluse unele hidro și toate pe comb. fosili	Comerț regional cu posibilitate extindere internațional
Belgia Valonia	– 2003	Reglementatorul	8%	Furnizori	85 €/CV – 2003	Bancare 5 ani	Limitare preț minim și maxim	Inclusiv cogenerarea de înaltă eficiență	Comerț regional cu posibilitate extindere internațional
Italia	2002	OTS	2%	Producători	99 €/CV – 2003 97€/CV – 04/2004		Fără restricții	Puse în funcțiune după 1999, excluse toate pe comb. fosili	Permis importul de CV
Olanda	2000	OTS	scutire taxă	Consumatori sistem voluntar	55 €/CV – 2000 descreștere după		Stabilire după nivelul taxelor	Toate regenerabilele inclusiv hidro mare	Permis importul de energie verde
Suedia	2003	Reglementatorul	17%	Consumatori	25 €/CV – 2005	Bancare nelimitată	Limitare preț minim și maxim eliminare graduală	Excluse unele hidro și toate pe comb. fosili	Compatibil cu RECS permis export
Marea Britanie	2002	Reglementatorul	10,4%	Furnizori	40 €/CV – 2004-5	Bancare maxim 25% din obligații	Limitare preț maxim aproape de prețul anticipat al pieței	Excluse unele hidro și biomasă și toate pe comb. fosili	Nu comerțului internațional
Polonia	2005	Reglementatorul							
România	2005	OTS	8,3%	Furnizori	24-42 €/CV	Bancare nelimitată	Limitare preț minim și maxim	Excluse unele hidro și toate pe comb. fosili	Compatibil cu RECS permis exportului gradual

Sursa: Review international experiences with renewable energy obligation support mechanisms - ECN, May 2005

Anexa 3

CertIFICATELE VERZI EMISE PRODUCĂTORILOR DE E-SRE ÎN 2005

Producători	Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Total
ECOPROD SRL									162	20	21	65	268
ILEXIMP SRL							101	7	20	14	9	6	157
HIDROELECTRICA SA											6605	578	7183
TOTAL	0	0	0	0	0	0	101	7	182	34	6635	649	7608

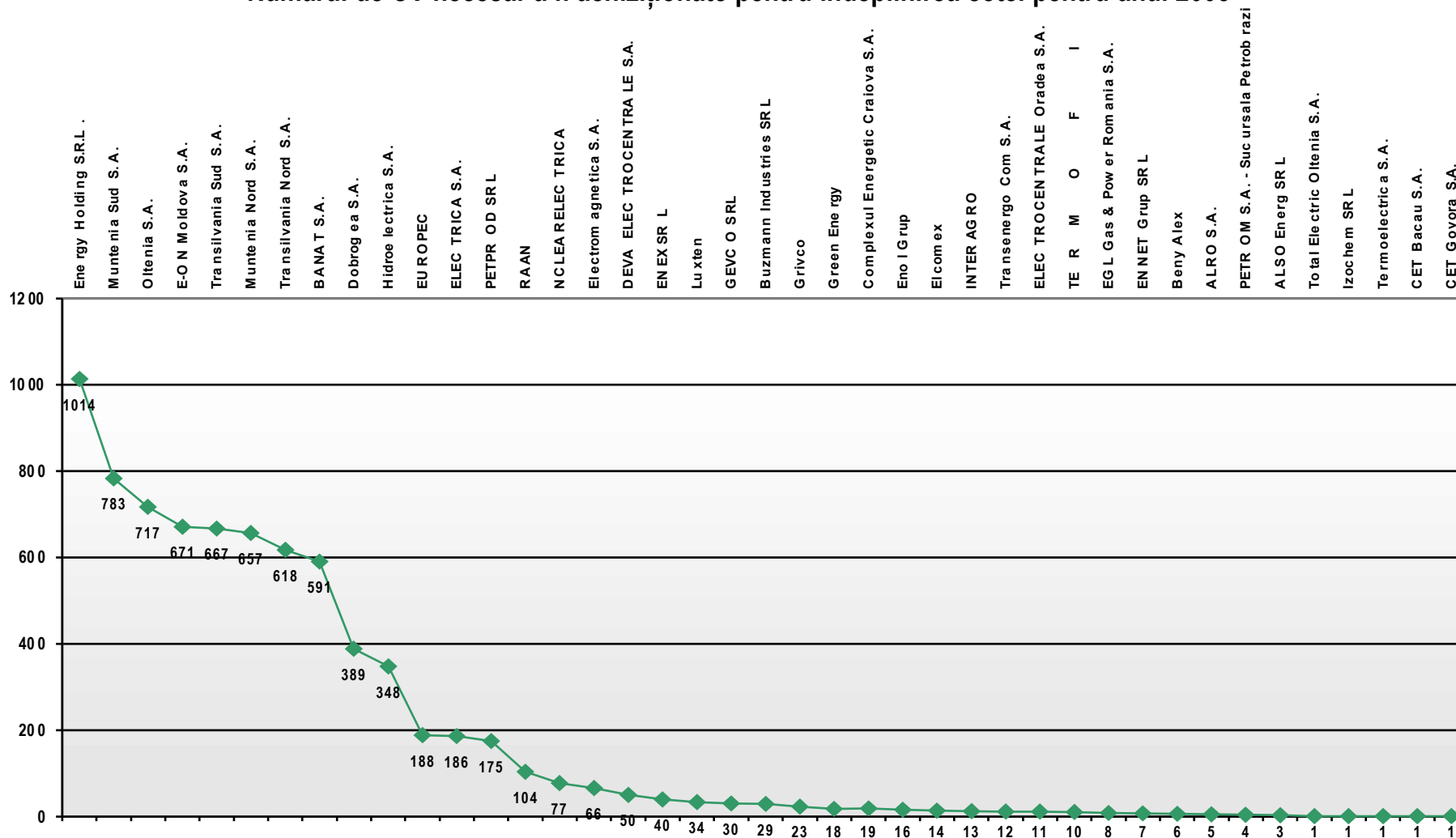
Anexa 4

VÂNZAREA DE CERTIFICATE VERZI DE CĂTRE PRODUCĂTORII DE E-SRE ÎN 2005

Nr. crt.	Producatori	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Total 2005
1	ECOPROD SRL	161	42		65	268
2	ILEXIMP SRL	128	14		15	157
3	HIDROELECTRICA SA			5997	819	6816
TOTAL		289	56	5997	899	7241^{*)}
PRET MEDIU VANZARE (RON)		165	165	146	165	
CONTRAVALOARE CV (RON)		47685	9240	875562	148335	1080822
PRET MEDIU 2005 (RON)		149.26				

^{*)} La numărul total de CV vândute de producătorii de E-SRE în anul 2005 se mai adaugă 367 CV, care reprezintă CV pe care producătorul S.C. HIDROELECTRICA S.A. le-a utilizat din producția proprie pentru îndeplinirea cotei obligatorii ce i-a revenit în anul 2005.

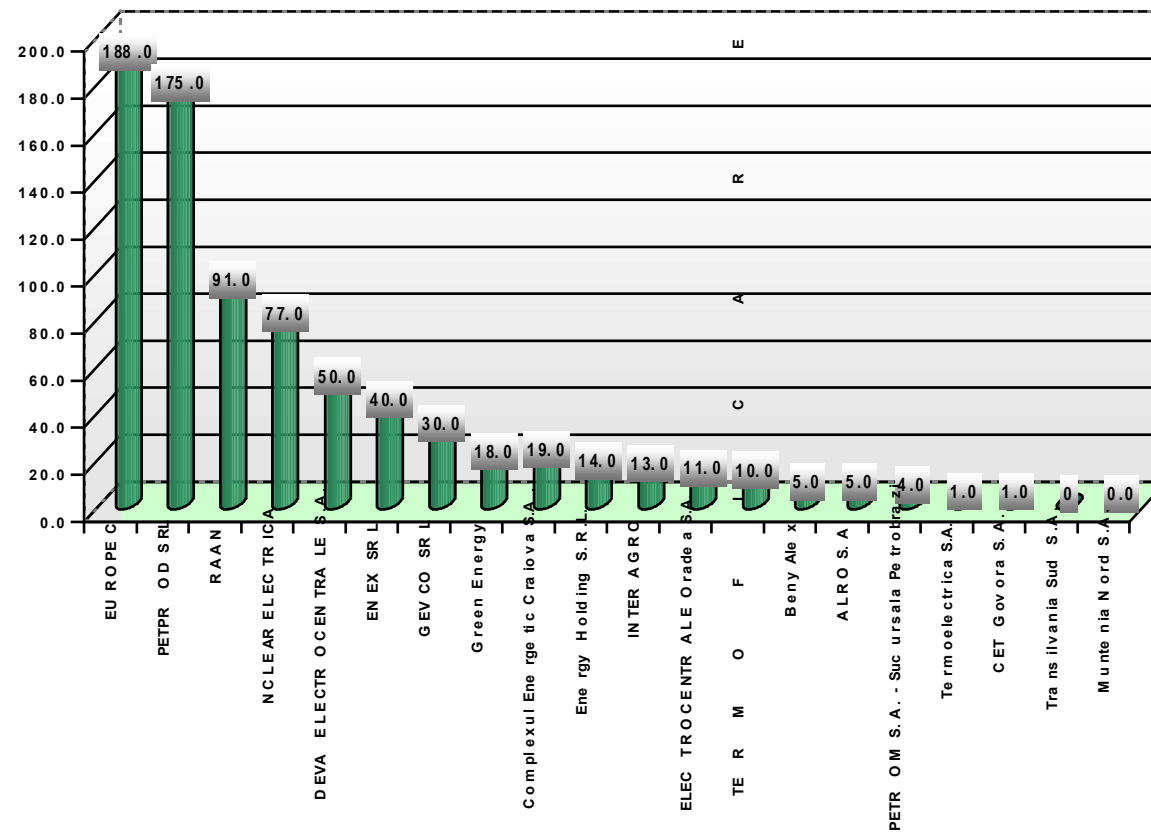
Numărul de CV necesar a fi achiziționate pentru îndeplinirea cotei pentru anul 2005

CertIFICATELE VERZI ACHIZITIONATE ÎN ANUL 2005

Nr. crt.	Furnizorii consumatorilor finali	Total 2005	Nov	Dec	Ian	Feb
1	Energy Holding S.R.L.	1000			1000	
2	Muntenia Sud S.A.	938			799	139
3	Oltenia S.A.	750		21	729	
4	E-ON Moldova S.A.	704			704	
5	Transilvania Sud S.A.	703	289			414
6	Muntenia Nord S.A.	692			640	52
7	Transilvania Nord S.A.	659			659	
8	BANAT S.A.	623		34	586	3
9	Dobrogea S.A.	412			412	
10	Hidroelectrica S.A.	367				
11	Enol Grup	210			10	200
12	ELECTRICA S.A.	196			195	1
13	EGL G&P RO S.A.	120			120	
14	Electromagnetica S.A.	73			73	
15	Buzmann Industries SRL	40				40
16	Luxten	37				37
17	Grivco	26			26	
18	Elcomex	16			16	
19	RAAN	13				13
20	Transenergo Com S.A.	13			13	
21	ENNET Grup SRL	8			8	
22	ALSO Energ SRL	3			3	
23	UCM Energy	1			1	
24	Beny Alex	1		1		
25	Total Electric Oltenia S.A.	1			1	
26	Izochem SRL	1			1	
27	CET Bacau S.A.	1			1	

CertIFICATELE VERZI NEACHIZIȚIONATE DE FURNIZORII DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN ANUL 2005

Alocarea sumei de bani rezultată din neîndeplinirea cotelor obligatorii pe anul 2005

Nr. crt.	Producatori	Tip sursa	PA
1	ECOPROD SRL	vant	2.37%
2	ILEXIMP SRL	vant	1.39%
3	HIDROELECTRICA SA	hidro	96.24%
TOTAL			100%